

BIOLOGIA MARITIMA
NEDERLANDSE VERENIGING VAN ZEE-AQUARIUMLIETHEBBERS

Opgericht 12 November 1939

NAGEKOMEN MEDEDELING
behorende bij
DE KOR
Nr. 42 (6/1954)

IMPORT VAN MIDDELLANDSE ZEE-DIEREN

De Heer J. Bos Jr. te Rotterdam, Lid van onze Vereniging, had reeds geruime tijd geleden een aantal Middellandse Zee-dieren besteld, doch de aflevering liet op zich wachten.

Geheel onverwacht -kort voor de verzending van nr. 42 van DE KOR- ontving de Heer Bos bericht, dat een zending Zee-anemonen hem op Dinsdag 15 Juni 1954 zou bereiken. Inderdaad werd op de gestelde datum per vliegtuig een vrij groot aantal *Actinia equina* (de prachtige felrode variëteit uit de Middellandse Zee) en *Anemonia sulcata* (Zee-chrysaant of Wasroos, met grote beige tot grijsachtige tentakels) ontvangen. Tijdens het transport werd geen enkel verlies geleden; de toestand der dieren is bovendien uitstekend, zodat van een zeer geslaagde import gesproken mag worden.

Daar de Heer Bos meer dieren ontvangen heeft, dan hij zelf houden wil, heeft hij aangeboden hen tegen kostprijs voor de Leden van onze Vereniging beschikbaar te stellen. Daar het niet zeker is of een volgende import van deze fraaie dieren spoedig zal plaats vinden, is hier een prachtige kans voor de Leden om zich een aantal dezer subtropische zeedieren, die zelfs gemakkelijk in een onverwarmd zee-aquarium gehouden kunnen worden, aan te schaffen.

Zij, die hiertoe willen overgaan, kunnen hun bestelling rechtstreeks doen bij de Heer J. Bos, Burg. Lef. de Montigny laan 151, Rotterdam-N; tijdens de normale kantooruren is de Heer Bos te bereiken onder het telefoonnummer K 1800-43783.

De (kost-)prijs der genoemde dieren bedraagt, zowel voor de *Actinia equina* als voor de *Anemonia sulcata* f.2,10 per stuk. --- G.G.P. Wouda

LEDEN, WERFT LEDEN
want
IEDER LID MEER
betekent
MEER VOOR IEDER LID!

MAANDORGAAN VAN BIOLOGIA MARITIMA
NEDERLANDSE VERENIGING VAN ZEE-AQUARIUMLIEFHEBBERS
Opgericht 12 November 1939

Nr. 43

4e Jaargang Nr. 7

medio Juli 1954

ENIGE NADERE MEDEDELINGEN OVER ONS A.S. DERDE CONGRES

In DE KOR nr. 37 (1/1954) werd mededeling gedaan van het voornemen van het Algemeen Bestuur in het jaar 1954 de Nederlandse Zee-aquariumliefhebbers voor de derde maal in een algemeen Congres te verenigen, waarna in DE KOR nr. 41 (5/1954) reeds kon worden aangekondigd, dat deze bijeenkomst te Rotterdam zal worden gehouden. Thans kunnen enige nadere mededelingen over deze voor alle zee-aquariumliefhebbers in den lande zo belangrijke hoogtijdag worden gedaan.

Als jaargetijde, waarin het Congres zou kunnen worden gehouden, leek het Algemeen Bestuur a.s. herfst zeer geschikt, zodat voor bedoeld evenement een dag in de maand September of October in aanmerking zal komen. De juiste datum zal te zijner tijd nog bekend gemaakt worden.

Teneinde zoveel mogelijk liefhebbers gelegenheid te geven aanwezig te zijn, zal het Congres op een Zondag worden gehouden. Zij, die van verre moeten komen, kunnen dan bijvoorbeeld zondig al op Zaterdag van hun woonplaats vertrekken en in Rotterdam overnachten.

De omgeving, waarin het Congres zal worden gehouden, zal in niet geringe mate kunnen bijdragen tot het welslagen van de bijeenkomst.

Door de Directie van Diergaarde Blijdorp is namelijk toestemming gegeven, dat het Congres op het terrein van deze Stichting wordt gehouden!

Zowel voor de ochtend als de middag zal een volbezet programma worden geboden, waarvan o.a. het houden van lezingen door diverse sprekers, het vertonen van films (w.o. enige schitterende kleurenfilms), alsmede een bezichtiging van de tentoongestelde zee-aquaria deel zullen uitmaken.

De Congressisten zullen bovendien in de gelegenheid worden gesteld een wandeling door de Diergaarde te maken.

Nadere bijzonderheden, zoals datum en volledig programma, zult U vermoedelijk reeds in het volgend nummer aantreffen.-- G.G.P. Wouda

Redactie en Administratie:
G.G.P. Wouda
Hulshorststraat 6
's-Gravenhage

Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen en/
of illustraties alleen ge-
oorloofd na schriftelijke
toestemming der Redactie

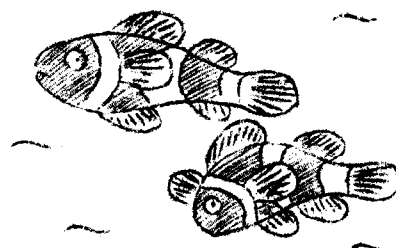
Gratis voor Leden

HET SUBTROPISCH- EN TROPISCH ZEE-AQUARIUM

door
G.G.P. Wouda

VII

DE INRICHTING

Wanneer men met de aanwijzingen, welke in de voorgaande artikelen van deze serie zijn verwerkt, rekening houdt, kan men met een gerust hart tot de eigenlijke inrichting van het subtropisch/tropisch zee-aquarium overgaan.

Rotsbouw:

In bovengenoemde zee-aquaria is een grillige rotsformatie uitstekend op zijn plaats. Het zijn immers juist de vele onderzeese grotten en spelonken, welke bewoners soms de meest fantastische vormen en kleurencombinaties vertonen, die men zich maar kan indenken. Ook de bewoners van de koraalriffen kunnen we hieronder rangschikken.

Daar de meeste vissen uit de warmere zeeën -voor zover zij, wat hun grootte betreft, in een zee-aquarium van ongeveer 1 meter lengte gehouden kunnen worden- min of meer tot de oppervlaktezwemmers behoren, is een grote open zandruimte voor hen niet noodzakelijk. Wel zal men er rekening mede moeten houden, dat sommige soorten dezer vissen graag eens even op de (rots)bodem willen rusten. Indien men dan ook zorgt voor een aantal horizontale gedeelten in de rotspartij, behoeft men slechts te volstaan met het aanbrengen van enige kleinere zandgedeelten. De vissen kunnen dan boven de rotsachtige bodem en langs de rotswand, welke voorzien is van kleine holen en uitstekende of overhangende gedeelten, hun dartel spel beoefenen. Vele koraalvissen zwemmen namelijk niet op de wijze, zoals men die van de meeste oppervlaktezwemmers kent, doch hun bewegingen gelijken dikwijls meer op de manier, waarop een vlinder door de lucht op en neer dartelt. Aan de hand van die bewegingen valt omgekeerd af te leiden in welk milieu deze vissen gewoonlijk voorkomen; in dit milieu spelen de soms dicht opeen gedrongen koraalkolonies met hun gewirwar van takken een grote rol. De roofvissen, die bij een koraalrif thuishoren, houden er bovendien van in een klein holletje of onder een aan de rotswand vooruitstekende kolonie koraaldieren hun prooi af te wachten.

Voor het maken van de rotspartij in subtropische zee-aquaria kunnen verschillende harde steensoorten, zoals basalt en graniet, gebruikt worden; daarnaast kan men ook gebruik maken van zachtere steensoorten, daar de hieruit eventueel vrijkomende kalkzouten -in tegenstelling tot het merendeel der zoetwatervissen- geen verzwarende levensomstandigheid voor de aanwezige zeedieren behoeven op te leveren; vele dezer dieren zullen door de vrijkomende kalkzouten zelfs beter in staat worden gesteld hun woning (skelet) verder op te bouwen.

Wanneer men een tropisch zee-aquarium voor koraalvissen inricht, dan kan men voor de rotspartij een goed gebruik van lava-brokken maken. Dit gesteente leent zich uitstekend om de gewenste holen aan te brengen en de verschillende stukken koraal een steunpunt te geven. Bij voorkeur wordt de rotspartij niet aan elkaar gemetseld, doch los gestapeld; hierbij dient er wel op te worden gelet, dat geen onzichtbare holen ontstaan.

(wordt vervolgd)

HET LEVEN IN ZEE

door
Dr J. J. Smith

V

Dat op 1 liter zee-water uit het tropische gedeelte van de Atlantische Oceaan 1 planktondiertje voorkomt, lijkt nu niet zo erg veel, maar in een miniatuur "zeetje" met een oppervlakte van een vierkante kilometer en een diepte van 10 meter zitten er dan toch al 8 milliard; dat is dus ongeveer vier maal zo veel als er mensen op de Aarde zijn. Voor het vissen van het kleine plankton is een speciaal weefsel in de handel, dat ongeveer 6000 mazen per vierkante centimeter heeft. Dat lijkt zeer fijn en toch kunnen we het kleinste plankton er evenmin mee vangen als muggen met een haringnet. Er zijn dieren, die een veel fijner net weten te maken en hiermede verzamelen zij hun voedsel. Wanneer men de maag van deze dieren onderzoekt, levert dat een rijke oogst op aan plankton, dat wij met onze netten niet kunnen bemachtigen. Voor deze proeven gebruikt men Tunicaten of Manteldieren. Ook aan de Nederlandse kust komen ze voor. Dikwijls zijn zij doorzichtig en net als de kwallen bestaan zij voor meer dan 95% uit water. Door een hoeveelheid zee-water zeer snel rond te slingeren (centrifuger) kunnen we toch tenminste een groot deel van het kleinste plankton te pakken krijgen, want door het zeer snelle ronddraaien verzamelen alle deeltjes, die zwaarder zijn dan het water, zich op de bodem. Bekijken we dan weer een druppeltje onder de microscoop, dan blijkt, dat we nu grotendeels plantaardig plankton en wel vooral Kiezelwieren verzameld hebben.

Vele malen werden op deze manier watermonsters onderzocht en hierbij bleek, dat bijvoorbeeld aan de oppervlakte van een zee in de tropen per liter gemiddeld tienduizend wezentjes voorkomen. Dat is tien per cm^3 en tien miljoen per m^3 ! Uit deze getallen krijgt men al gauw de indruk, dat zo'n zee er dan wel uit zal zien als een dikke groentesoep en dat het wel niet erg prettig zal zijn er in te zwemmen. Dat valt echter mee, want als we gaan uitrekenen hoeveel plaats die wezentjes samen in beslag nemen, dan vinden we bijvoorbeeld voor de miljoenen, die een m^3 bevolken één vijfde cm^3 ! U ziet dus, dat het maar een zeer, zeer dun soepje is. Het water is dan ook kristalhelder en de blauwe kleur van een tropische zee ontstaat juist grotendeels doordat het water er arm aan plankton is; is het water meer groenachtig van kleur, dan is het rijker aan plankton. Blauw is de "woestijnkleur" van het zee-water.

Hoe dierder onder de oppervlakte we het monster zee-water nemen, des te armer is het aan plantaardig plankton; dat is begrijpelijk, want de lichtintensiteit neemt zeer snel af en al gauw wordt de lichthoeveelheid te gering om plantaardig leven nog mogelijk te maken. Enkel soorten, die met zeer weinig licht kunnen volstaan, houden het in zeer helder water nog vol tot ongeveer 150 meter onder de zeespiegel. De meeste soorten brengen het echter hoogstens tot 70 meter.

Hoewel het dierlijk plankton voor zijn voeding het licht niet nodig heeft, reageert het er dikwijls toch wel op. Wanneer het licht erg fel is, vluchten de diertjes de diepte in; wordt het licht zwakker, dan keren ze weer naar de oppervlakte terug. Het gevolg hiervan is, dat in een tropische zee op het midden van de dag de bovenste waterlaag arm is aan dierlijk plankton (terwijl de diepere, lichtachtigere laag er rijker aan is).

(wordt vervolgd)

----- INRICHTING EN ONDERHOUD VAN HET ZEE-AQUARIUM -----

door
Dr C. van der Meer

X

Wanneer in de zomer de temperatuur tot ongeveer 23 à 25°C stijgt, is dit nog geen reden tot ongerustheid, mits de doorluchting goed werkt. Wel doet men dan verstandig dieren als Mosselen en Garnalen goed in het oog te houden, teneinde hen te kunnen verwijderen wanneer ze mochten dood gaan. Wordt het echter 26°C of nog hoger, dan is het alarm geblazen. Men moet dan proberen zoveel mogelijk warmte buiten te sluiten door de zon niet in de betreffende kamer te laten schijnen en des nachts zoveel mogelijk te ventileren om althans de volgende dag met een zo laag mogelijke temperatuur te kunnen beginnen. Alles goed in de gaten houden en eventuele dode dieren snel verwijderen, is nu absoluut noodzakelijk, evenals een perfect functioneren van de doorluchting. Houdt een dergelijke hittegolf langer dan een paar dagen aan, dan zullen over het algemeen wel enige verliezen te duchten zijn. Toch kunnen vele dieren een dergelijke hoge temperatuur wel verdragen.

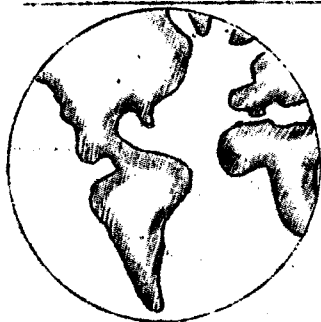
In het voorgaande was al enige malen sprake van het verwijderen van dode dieren. Daar deze in zee-water zeer snel vergaan en dan in staat zijn het aquarium in korte tijd te veranderen in een afschuwelijk stinkende massa -bij lagere temperaturen heeft men hier gelukkig veel minder last van, daar de ontbinding dan niet zo snel gaat en het dode dier in sommige gevallen door de andere in de bak aanwezige dieren is opgegeten, voordat het kwaad kan stichten- is spoedige verwijdering beslist noodzakelijk. Vaak doet men verstandig reeds tot verwijdering over te gaan, wanneer de dieren nog stervende zijn. Het spreekt vanzelf, dat ook niet-opgegeten voer dezelfde narigheid kan geven, zodat spaarzaam voeren, vooral tijdens warme perioden, geboden is.

Mocht het water ondanks alle voorzorgen of door een ongelukje toch troebel worden, dan zal men alles in het werk moeten stellen om het weer helder te krijgen. Veelal bereikt men dit door alle verdacht uitzijnde dieren te verwijderen en zeer sterk door te luchten. Helpt dit niet voldoende, dan zal men zijn toevlucht moeten nemen tot een filter.

Soms, vooral in de zomer, verandert het water langzaam maar zeker in een zeer troebele groene soep, waartegen doorluchting noch filtering helpt. Het verstandigste, dat men dan doen kan, is het water verversen, nadat men alle bodemvuil en eventuele dode dieren heeft verwijderd. Wanneer men geen nieuw water kan krijgen, moet men de bak totaal donker maken. Zelfs dan kan het nog 3-4 weken duren, voordat alles weer helder is. Heeft men voldoende geduld, dan komt de zaak tenslotte vanzelf ook wel in orde. Wanneer in de herfst zowel het licht als de temperatuur afnemen, wordt het water in de bak namelijk weer vrij plotseling helder.

Bij het helder maken van troebel water tengevolge van te veel voederen of "groene soep" kunnen soms enige flinke Mossels een handje helpen.

(slot volgt)

Thans volgen nog enige wetenswaardigheden over de eerste stadia van Echinus (Zee-egel) en over een aantal meercellige plankton-organismen.

In de figuren 12 tot en met 17 ziet men de zygote (bevruchte eicel) van Echinus zich via vele ingewikkelde processen ontwikkelen tot gastrula. Inderdaad ingewikkeld; want al lijkt dit alles nog zo eenvoudig weergegeven, de werkelijke processen kan men allerminst eenvoudig noemen.

Figuur 12 geeft een zygote weer, waarin men duidelijk de kern kan onderscheiden. Na de eerste deling van de cel ontstaat, zoals men in figuur 13 ziet, het 2-cellig stadium. Na de tweede deling, waarbij ieder der beide cellen zich deelt, ontstaat het 4-cellig stadium; zie hiervoor de figuren 14a en 14b (b = a, gezien in de richting van de pijl). Na de derde deling ontstaat het 8-cellig stadium, afgebeeld in figuur 15.

Ter verduidelijking van de figuren 12 t/m 15 die naar de werkelijkheid zijn weergegeven, is in figuur 16 een schematische voorstelling gegeven van de eerste drie delingsvlakken. In de richting van pijltje 1 is de kiem gezien in figuur 14a (in dit stadium is het derde, horizontale delingsvlak of klievingsvlak nog niet aanwezig); in de richting van pijltje 2 is de kiem gezien in figuur 15.

Het 8-cellig stadium deelt zich nog herhaaldelijk, totdat tenslotte een massieve klomp van cellen ontstaat, welke het zogenaamde moerbei-stadium (Morula) genoemd wordt. Vervolgens vindt een omvorming tot een holle bol (Blastula) plaats; daarna treedt er een instulping op -zoals bij een lekke tennisbal welke men indrukt- waardoor het in figuur 17 schematisch weergegeven gastrula-stadium is ontstaan. Het embryo is nu diploblastisch (twee-lagig) geworden.

Daar het hier niet de plaats is nader op de ontwikkelingsfysiologie enz. in te gaan, zullen we alleen de blik nog even richten op het gastrula-stadium en op hetgeen daarna gebeurt.

Bij vele in zee levende organismen draagt het ectoderm (buitenzijde) van de gastrula cilia (trilharen); de gastrula beweegt zich dan ook hetzij binnen een eimembraan, hetzij

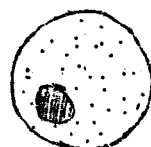

Fig. 12
Zygote

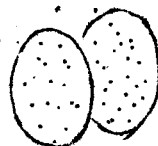

Fig. 13
Na 1e deling

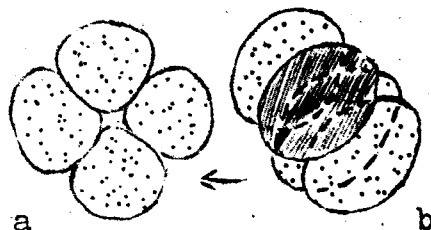

Fig. 14
Na 2e deling

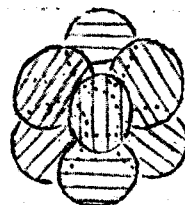

Fig. 15
Na 3e deling

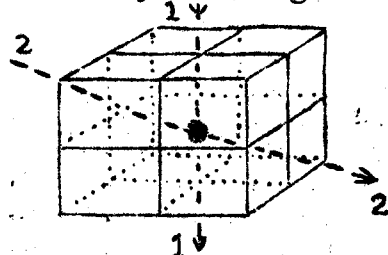
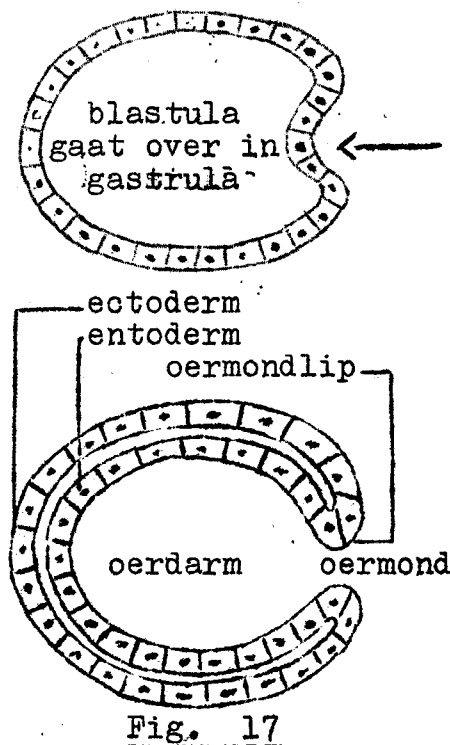

Fig. 16

vrij in het water. Het is dus mogelijk, dat men in het voorjaar zo'n gastrula van het een of ander dier -het gaat namelijk bij vele dieren bijna precies zo, als bij Echinus- tussen het plankton tegenkomt.

Behalve deze merkwaardigheid, welke typerend is voor de lagere dieren, zijn er ook dieren waar het gastrula-type gedurende het gehele leven blijvend aanwezig is; bij hen heeft dus geen verdere ontwikkeling plaats. Deze diploblastische dieren vormen de welbekende groep Coelenterata (Holtedieren), waartoe o.a. de Korallen, Zee-anemonen, Polyphen en Kwallen behoren. Op de oermondlippen dezer dieren staan de tentakels ingeplant, terwijl de oermond bij hen ook werkelijk als mond fungeert. Bij de hogere dieren is dat niet het geval; daar wordt de oermond omgevormd tot anus. Dit gebeurt bijvoorbeeld reeds bij de Echinodermata (Echinus en Asterias) en de Chordata (Amphioxus = Lancetvisje), Cyclostomata (o.a. Petromyzon marinus = Zeeprík), Pisces (Vissen), alsmede alle verdere hogere dieren, zoals Tetrapoda (Viervoetigen).

De Coelenterata zijn ook nog in andere opzichten uitermate interessante dieren, daar zij over netelcellen beschikken. Dit zijn cellen, die in het ectoderm gelegen zijn en over een lange draad beschikken, welke binnen de cel ligt opgerold. Bij een bepaalde prikkel wordt die draad onmiddellijk naar buiten ontrollt, teneinde een verlamdend gif in het prooidier te kunnen brengen. Op deze wijze worden kleine dieren, zoals larven van Krabben, Zee-egels, Zee-pokken e.d. evenals jonge Vissen overmeesterd en verorberd. Er zijn Naaktslakken (*Aeolodia papillosa* = Vlokkige Zeeslak), die zich hiervan echter niets aantrekken, doch hun prooi -een Zee-anemoon- zonder meer opeten; de netelcellen slaan zij zelfs in de vlokken op hun rug, welke voor de ademhaling dienen, op, teneinde zich er te zijner tijd mee te kunnen verdedigen. Dit is wel een zeer fraai voorbeeld van de "struggle for life" en de "survival of the fittest". (wordt vervolgd)

SERVICE VAN DE LEDEN VOOR DE LEDEN

Deze Dienst-Afdeling is wegens vakantie gesloten t/m 31 Juli 1954

IMPORT VAN TROPISCHE ZEE-AQUARIUMDIEREN!

Op 28 Juli 1954 verwacht de naturalist Hanselman te Rotterdam weer een zending tropische zee-aquariumdieren. Zie ook DE KOR nr. 41 (5/1954).

LAAGWATERTIJDEN voor HOEK VAN HOLLAND (1954)

24 Juli	3.20 u. en 15.54 u.,	25 Juli	4.31 u. en 17.20 u.
31 Juli	11.15 u. en 23.48 u.,	1 Augustus	11.56 u.
7 Augustus	2.22 u. en 14.48 u.,	8 Augustus	3.20 u. en 15.59 u.
14 Augustus	10.16 u. en 22.43 u.,	15 Augustus	10.59 u. en 23.26 u.
voor Westkapelle	2.30 uur vroeger,	voor Tholen	1.00 uur vroeger,
voor Scheveningen	0.30 uur later,	voor IJmuiden	1.00 uur later,
voor Den Helder	3.30 uur later,	voor Delfzijl	4.30 uur vroeger.

LEIDEN

Op Woensdagavond 19 Mei 1954 hield de Afdeling LEIDEN EN OMSTREKEN wederom haar periodieke Bijeenkomst.

Na de opening werd het verslag van de vorige Bijeenkomst voorgelezen. Vervolgens deed de Secretaris mededeling van een van het Algemeen Bestuur ontvangen brief inzake het benoemen van een Vertegenwoordiger dezer Afdeling. Deze benoeming werd naderhand aanvaard door de Heer J.C. van Welzen te Leiden.

Met betrekking tot de bestelling van aquariumluchtpompen (merk Cycloon) en thermostaten voor het aanbrengen op de buitenzijde van het aquarium (merk Little Wizard: Super-Switch) werd -in aansluiting op een reeds eerder gedane mededeling hierover (zie DE KOR nr. 40 (4/1954); Red.)- er op gewezen, dat alle Leden van onze Vereniging BIOLOGIA MARITIMA deze apparaten tegen een gereduceerde prijs kunnen aanschaffen. Bestellingen dienen uitsluitend te worden gericht aan de Algemeen Secretaris, Oranjelaan 25 te Rijswijk (Z-H). De gereduceerde prijs zal gelden, zodra er in totaal minstens 5 der genoemde apparaten op deze wijze zijn besteld en bedraagt dan voor de pomp f.12,50 en voor de thermostaat f.22.50.

Na deze mededelingen kreeg Dr J.J. Smith het woord voor een beschrijving van zijn reis naar Wales. Het gesproken woord werd aan de hand van een landkaart en een projectie van veel kleurendiaposities, onder welke bijzonder fraaie opnamen voorkwamen, verduidelijkt.

Tijdens de pauze vond tussen de aanwezige Leden de verdeling van een aantal zeedieren plaats. J.H. Kroon,, Secr.

ROTTERDAM

Voor Zaterdagmiddag 12 Juni 1954 had de Afdeling ROTTERDAM EN OMSTREKEN ("DE ZEESTER") een Excursie naar de Noorderpier te Hoek van Holland uitgeschreven. Vermoedelijk tengevolge van het regenachtige weer op deze dag was de opkomst op het verzamelpunt te Rotterdam (Centraal Station) zo gering, dat besloten werd het houden van deze Excursie tot een volgende, hopenlijk betere gelegenheid uit te stellen.

J. Bos Jr., Secr.

'S-GRAVENHAGE

Voor Zondagmorgen 20 Juni 1954 was voor de Afdeling 'S-GRAVENHAGE EN OMSTREKEN een Excursie langs het strand van Scheveningen naar Hoek van Holland (Noorderpier) uitgeschreven. Daar des nachts en in de vroege ochtend van genoemde Zondag vrij hevige onweersbuien zich boven de stad 's-Gravenhage en omgeving ontlastten, was het ten dele niet te verwonderen, dat de animo voor genoemde wandeling zeer gering was.

Daar het zonnetje na de bui zich niet onbetuigd liet, werd tot 9.30 u. op eventuele langslapers gewacht, waarna de wandeling even ten Zuiden van het Verversingskanaal te Scheveningen begon. Langs de gehele weg werden verspreid vele tientallen kleine blauwe tot paarsgekleurde Kwallen aangetroffen. Tot een van de belangrijkste vondsten kan die van Visseneieren in aanspoelsel gerekend worden; enige tientallen werden mee naar huis genomen om te trachten hen daar tot ontwikkeling te brengen. Een aantal golfbrekers ter hoogte van Monster en 's-Gravenzande werd aan een onderzoek onderworpen en nadat om 14.45 u. de Noorderpier te Hoek van Holland was bereikt, volgde de thuisreis per bus.

W.

Dit maal moge ik Uw aandacht vestigen op een zo juist verschenen Frans boek, geschreven door Philippe Diolé en getiteld:

LES PAYSAGES DE LA MER

Philippe Diolé is zowel een bekend journalist, als duiker, archeoloog en wereldreiziger. Van al deze beroepen "proeft" men iets in het hier-voor genoemde boek, waardoor dit bijzonder aantrekkelijk wordt om te lezen en te zien. Toch beslaat de eigenlijke tekst -een beschouwing over de zee en haar bewoners i.v.m. de steeds meer groeiende belangstelling, welke de mens voor dit onderwerp aan de dag begint te leggen- slechts ongeveer 25 bladzijden, daar de rest van het boek gevuld is met 102 zeer geslaagde zwart-wit foto's, alsmede een 8-tal grote, zeer fraaie, scherpe kleurenfoto's. Inderdaad geslaagd, want voor Uw ogen wordt een keur van de beste onderwater-opnamen, verdeeld over een 11-tal hoofdstukken, ontrold.

De auteur toont U op zijn bijzondere fotografische tocht het leven zowel vlak onder de oppervlakte van de zee, als op geringe diepte; beide waar te nemen met als eenvoudige voorzieningen een duikbril, een korte luchtbuis en zwemvliezen. Met behulp van een automatisch duikertoestel worden daarna de diepere waterlagen en de daar beneden liggende 'bodem opgezocht; het duiken geschiedt zwemmend, want het toestel is op de rug bevestigd. Een apart gedeelte wordt gewijd aan de wonderlijke vormen van grotten en spelonken, waarna de tocht via een gebied, rijk aan sprookjesachtige levende koralen en vissen, naar de bewoners van de open zee, met haar voor de zwemmende mens onbereikbare diepten, gaat. Van de Middellandse Zee voert de tocht vervolgens naar warmere zeegebieden, om tenslotte te besluiten met een fotografisch bezoek aan de zeebodem op 200 m, 2200 m en zelfs 5000 m diepte, lager dan ooit de Bathyscaaf tot nu toe bereikte!

Een fotoregister, waarin tevens een aantal wetenschappelijke namen van de afgebeelde dieren vermeld is, completeert dit voot de zee-aquaria-ner zeer interessante boek- en fotowerk.

De uitgever is ALBIN MICHEL te Parijs; de prijs bedraagt voor het ingenaaide exemplaar, voorzien van een stevig plastic kleuromslag, Frs. 1500,-- (F.19,50). --

G.G.P. Wouda

Het hierboven besproken boekwerk

LES PAYSAGES DE LA MER

kunt U per briefkaart bestellen bij:

Boekh. W.J. van Hoogstraten, Noordeinde 98, 's-Gravenhage, Tel. 113170

VERENIGINGSADRESSEN:

Algemeen Voorzitter: Dr C. van der Meer, Rochussenstraat 12, Delft

Algemeen Secretaris: J.P.J. Turlings, Oranjelaan 25, Rijswijk Z-H

(Inlichtingen over en aanmelding voor het lidmaatschap;

alle algemene correspondentie betreffende de Vereniging)

Algemeen Penningmeester: M. Bot, Sportlaan 75, Vlaardingen; giro

nummer 349352 (Contributie-betalingen, donaties, enz.)

MAANDORGAAN "DE KOR" :

Zendt alle kopij en daarmee verband houdende stukken,

alsmede opgaven van advertentie-teksten, aanvragen voor

proefnummers en adresveranderingen uitsluitend aan de

Redactie-Administratie: Hulshorststraat 6, 's-Gravenhage